

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Ved Lønningslov for Folkekirkens Tjenestemænd udenfor København og Frederiksberg af 4. Oktober 1919 fastsattes det i § 29, at det fremtidig ikke skulde være en Pligt for Præsterne at indtræde i de gejstlige Enkekasser eller yde Bidrag til Hjelpeenkasserne. Tillige bestemtes det, at der skulde nedsættes et Udvalg af to Præster og to forsikringskyndige samt en af Ministeriet udnævnt Formand til at stille Forslag om Afvikling af Enkekassernes og Hjelpeenkassernes Forpligtelser, samt at den endelige Ordning skulde træffes ved Lov. I Henhold til denne Bestemmelse nedsatte Ministeriet den 25. Maj 1920 et Udvalg bestaaende af Provsterne I. C. Christensen og L. Nørgaard samt som forsikringskyndige Direktør i Statsanstalten L. Iversen og Formand for Forsikringsraadet A. B. Kofod. Til Formand udnævnte Ministeriet Professor Dr. H. Westergaard. Dette Udvalg foretog en Opgørelse paa forsikringsmæssigt Grundlag af samtlige Præsteenkasser og afgav sin Betænkning den 20. September 1922. Af Betænkningen, der findes trykt som Bilag til dette Forslag, fremgaar det, at der i en enkelt af Kasserne (Sjællands Stifts Præsteenkasse) var opsparet betydelig Kapital, medens af de øvrige Kasser de fleste vilde kunne dække Kassens Forpligtelser, og enkelte udviste Underskud. Set under et vilde Præsteenkasserne udvise et ret betydeligt Overskud. I Overensstemmelse med den af Loven givne Anvisning stillede Udvalget Forslag om en øjeblikkelig Afvikling af Kasserne, saaledes at samtlige Forpligtelser overførtes til Statsanstalten for Livsforsikring, i hvilken Henseende Udvalget henviste til, at en lignende Ordning var truffet ved Lov af 11. Marts 1851, hvorved den i 1736 stiftede »Gejstlige og verdslige Enkekasse for Nørrejylland« i Aalborg opløstes ved, at alle forhaandenværende Forsikringer indkøbtes i Livrenteanstalten af 1842. Og ligeledes i Overensstemmelse med den ved den nævnte Lov trufne Ordning foreslog Udvalget, at Kassernes Overskud skulde tilfalde en Fond til Fordel for Efterladte efter Folkekirkens Præster. For Hjelpeenkassernes Vedkommende foreslog Ud-

valget, at de skulde afvikles stiftsvis, saaledes at Lønningsfonden overtog Forpligtelserne i de Stifter, hvor der ingen Formue er opsparet, medens de i enkelte Stifter, navnlig Sjællands Stift, opsparede overskydende Kapitaler skulde overføres til den fornævnte Understøttelsesfond.

Det saaledes af Udvalget stillede Forslag sendte Ministeriet derefter til de forskellige Kassers Direktioner, ligesom det blev behandlet paa alle Stifters Landemoder. Men Forslaget vandt ikke Tilslutning, idet der navnlig ankedes over, at den foreslaaede Ordning vilde medføre, at den største Del af den opsparede Formue gik tabt, medens en Afvikling gradvis under Kassernes egen Direktion vilde medføre den Fordel, at en langt større Del af Formuen vilde kunne bevares til Fordel for Præstestanden, der af sine Indtægter havde tilvejebragt Kapitalen. Da Ministeriet ikke ansaa det for ønskeligt, at der blev truffet en Ordning imod Landemoderne og Direktionernes Ønske, blev Sagens Afgørelse udskudt. Imidlertid fremgaar det af de siden Udvalgets Undersøgelse foreliggende Regnskaber, at flere af Kasserne har forhøjet Pensionerne uden at forhøje Indskudene, hvorved den samlede Status antagelig er blevet betydelig forringet, og Ministeriet finder nu ikke, at Sagen længere kan opsættes. Naar det i Loven af 1919 fastsættes, at Enkekassernes Forpligtelser skulde afvikles, var Grunden dertil særlig den, at disse Kasser, der ikke byggede paa forsikringsmæssigt Grundlag, havde mistet den Sikkerhed, der laa i, at alle Præster i Stiftet var pligtige at indtræde i Kassen. Da dette Grundlag bortfaldt, maatte Kasserne enten under Kontrol gennem Forsikringsraadet, eller ogsaa maatte deres Forhold omordnes paa betryggende Maade, og Ministeriet har nu paany ført Forhandlinger med samtlige Kassers Direktioner paa Grundlag af en Ordning, hvorefter Kasserne selv skal afvikle Forpligtelserne under en Fællesledelse. Idet de af Ministeriet fremsatte Grundprincipper er tiltraadt af Kassernes Direktioner, har man udarbejdet det foreliggende Forslag, hvorefter samtlige Stifts-Præsteenke-